

givningen behandles som skattepligtig sammenslutning.

Udtrykket »selskab« betyder enhver juridisk person eller sammenslutning, der i skattemæssig sammenhæng behandles som en juridisk person.

Bestemmelsen definerer endvidere »foretagende i en kontraherende stat«, »international trafik«, »kompetent myndighed« og »statsborger«. Begrebet statsborger har ikke blot den traditionelle betydning vedrørende fysiske personer. I overenskomstsammenhæng omfatter det også juridiske personer m.v., der er dannet i henhold til, eller består i kraft af, den gældende lovgivning i en kontraherende stat. Man kan derfor udmærket tale om et dansk selskab, som en dansk statsborger.

Når disse definitioner er generelle, betyder det, at alle steder hvor disse begreber optræder i overenskomsten, skal de forstås i overensstemmelse med definitionerne i denne artikel.

Stk. 2 indeholder den vigtige bestemmelse, at alle udtryk, der ikke er defineret i overenskomsten, skal have den betydning, det har i skattelovgivningen i den stat, der skal lægge begrebet til grund ved sin anvendelse af overenskomsten.

Artikel 4. Skattemæssigt hjemsted.

Stk. 1 fastlægger hvad der skal forstås ved udtrykket »en person, der er hjemmehørende i en kontraherende stat«.

»Hjemmehørende« er en person, der er fuldt skattepligtig til en stat i medfør af dennes lovgivning på basis af kriterier som bopæl, hjemsted, ledelsens sæde o.l. og som globalbeskattes, d.v.s. beskattes af indkomster, hvad enten de hidrører fra bopælslandet eller fra udlandet.

Sydafrika globalbeskatter imidlertid ikke i samme omfang som Danmark, og har af denne grund ikke ønsket at anvende OECD's definition af »hjemmehørende«.

Stk. 1 er af denne grund delt op, således at Danmark for sit vedkommende anvender OECD - modellens definition, medens Sydafrika definerer »en person, der er hjemmehørende« som »enhver person, der har fast bopæl i Sydafrika eller den virkelige ledelses sæde i Sydafrika«.

Den øvrige del af artiklen er i overensstemmelse med OECD - modellen.

Hvis en person i henhold til stk. 1 anses for hjemmehørende i begge stater, er det nødvendigt at afgøre, i hvilken stat personen er hjemmehørende i *overenskomstens forstand*.

Dette hænger sammen med, at beskatningsretten til de forskellige typer indkomst, der er nævnt i de efterfølgende artikler, tillægges henholdsvis bopæls-

staten eller kildestaten. Beskatningsretten kan også være delt mellem bopæls- og kildestat. Også i de tilfælde er det afgørende at vide hvilken status hver af staterne har.

I tilfælde af fuld skattepligt til begge stater, indeholder resten af artiklen en række kriterier for, hvilken stat, der skal have forrang som hjemmehørende stat (bopælsstat).

Synspunktet er, at skatteyderen er hjemmehørende der, hvor tilknytningskriterierne er de stærkeste.

For fysiske personer afgøres spørgsmålet i henhold til bestemmelserne i stk. 2.

Der nævnes en række kriterier i litra a-d.

Kriterierne skal anvendes i den rækkefølge de nævnes. Kun hvis det foranstående kriterium ikke giver en løsning, kan man gå videre til det næste.

For selskaber m.v. afgøres spørgsmålet i henhold til bestemmelsen i stk. 3.

Artikel 5. Fast driftssted.

Artiklen definerer hvad der skal forstås ved fast driftssted.

Bestemmelsen er af stor vigtighed, idet det er en betingelse for, at kildestaten kan beskatte fortjeneste ved erhvervsvirksomhed, som drives dér af et foretagende i den anden stat, at erhvervsvirksomheden udøves gennem et fast driftssted i kildestaten, jf. artikel 7, stk. 1.

Bestemmelsen er med en enkelt undtagelse i overensstemmelse med OECD-modellen.

Ifølge stk. 1, jf. stk. 2, omfatter udtrykket »fast driftssted« især et sted, hvorfra et foretagende ledes, en filial, et kontor, en fabrik, et værksted eller en mine, olie- eller gaskilde.

I stk. 3 er bestemt, at et bygnings-, anlægs-, installations- eller montagearbejde eller enhver tilsynsførende virksomhed i forbindelse hermed skal udgøre et fast driftssted, hvis arbejdet varer mere end 12 måneder. Bestemmelsen afviger fra OECD-modellen ved at tilsynsførende virksomhed er medtaget. Det er i en protokolbestemmelse anført, at den omhandlede virksomhed er begrænset til sådan, som udføres i den stat, hvor byggearbejdet m.v. udføres. Danmark har i en række overenskomster accepteret en tilsvarende bestemmelse.

I artiklens stk. 4 opregnes en række aktiviteter, der ikke udgør fast driftssted.

I stk. 5 bestemmes, at et foretagende, der har en afhængig agent, der handler på foretagendets vegne og som har og sædvanligvis udøver en fuldmagt i kildestaten til at indgå aftaler på foretagendets vegne, skal anses for at have et fast driftssted i kildestaten med hensyn til agentens virksomhed.